

PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA
ПРЕЗИДЕНТ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

Bd. Ștefan cel Mare nr. 154, MD-2073, Chișinău

Бул. Штефан чел Маре, 154, MD-2073, Кишинэу

08 mai 2013

Nr. 01/1-06-20

Onorat Parlament,

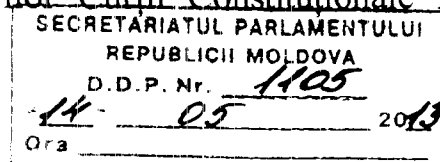
La 3 mai 2013 Parlamentul a adoptat Legea nr. 109 pentru modificarea și completarea unor acte legislative care prevede, printre altele, posibilitatea retragerii de către Parlament a mandatelor judecătorilor Curții Constituționale în cazul „pierderii încrederii”. În urma examinării legii în cauză, remisă Președintelui Republicii Moldova spre promulgare, constat o serie de deficiențe și anume.

Articolul 137 din Constituție stabilește că judecătorii Curții Constituționale sînt inamovibili pe durata mandatului, independenți și se supun numai Constituției. Legiuitorul constituant a consacrat principiile inamovibilității și independenței judecătorului Curții Constituționale pentru a-l apăra de influența autorităților publice. Oricare ar fi aspectele sub care pot fi abordate aceste principii, ele nu sînt reglementate ca scop în sine și, cu atît mai puțin, ca un privilegiu al judecătorului. Slujind înfăptuirii justiției constituționale, ele reprezintă o garanție oferită societății, care trebuie să aibă certitudinea că acest judecător este independent în raport cu cele trei ramuri ale puterii statului și nu poate fi destituit din funcție în mod arbitrar.

Însă, reprezentînd o garanție constituțională, independența și inamovibilitatea judecătorilor Curții Constituționale nu pot fi interpretate ca fiind de natură să determine lipsa oricărei responsabilități a acestora.

Legea cu privire la Curtea Constituțională stabilește judecătorilor Curții responsabilitatea sub formă de ridicare a mandatelor, inclusiv pentru săvîrșirea unor acțiuni incompatibile cu statutul de judecător al acestei instanțe. Nu neg faptul că șirul de motive pentru ridicarea mandatului de judecător ar putea fi mai amplu. În același timp ele trebuie să țină de carențe în activitatea profesională, de comportamentul moral al judecătorilor, dar nicidecum să derive din aprecierea politică a activității acestora.

În acest sens, sînt nevoit să constat că în cazul Legii nr. 109 substituirea, la art. 19 alin. (1) lit. b), a sintagmei „și a obligațiilor funcției” cu sintagma „sau pierderea încrederii” și completarea alin. (2) al acestui articol, în final, cu sintagma „iar în cazul prevăzut la lit. b) – Parlamentul” pot fi calificate drept tentativă de a stabili responsabilitatea politică a judecătorilor Curții Constituționale față de Parlament, lucru pe care îl consider inadmisibil.

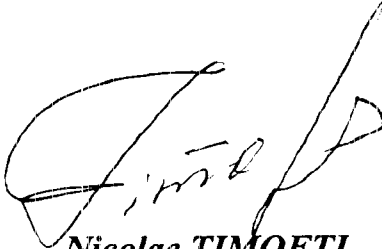

Spre deosebire de Guvern, care este învestit prin procedura acordării de Parlament a votului de încredere, Curtea Constituțională nu este rodul unui astfel de exercițiu și nu este responsabilă în fața Parlamentului. Ea este compusă din 6 judecători numiți, proporțional, de Parlament, Guvern și Consiliul Superior al Magistraturii. Însă aceasta nu face instituția dată responsabilă față de aceste instituții ale statului. Conform art. 134 din Constituție, ea este independentă de orice altă autoritate publică și se supune numai Constituției. În condițiile în care ea exercită controlul constituționalității legilor, regulamentelor și hotărîrilor Parlamentului, adică a activității lui de bază, ar fi absolut nefiresc ca anume Parlamentul să aprecieze dacă un judecător sau altul a pierdut încrederea și să-l penalizeze pentru aceasta. Astfel este pus în pericol însuși principiul independenței judecătorilor Curții, ei fiind nevoiți de fiecare dată să adopte decizii convenabile, ca nu cumva să fie suspectați de această „pierdere a încrederii”.

Susțin că pentru îmbunătățirea activității Curții Constituționale este foarte importantă stabilirea în legislație a limitelor general acceptabile, clare și exhaustive, ale competenței instanței la exercitarea controlului constituțional. În această ordine de idei, hotărîrile Curții Constituționale urmează să fie previzibile în sensul competențelor stabilite prin lege.

În contextul celor expuse, conducându-mă de art. 93 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova, remit Parlamentului, spre reexaminare, Legea nr. 109 din 3 mai 2013 pentru modificarea și completarea unor acte legislative și solicit excluderea punctelor 1 și 2 ale articolului I din textul remis spre promulgare.

Cu cea mai înaltă considerație,

Nicolae TIMOFTI

Anexă. Legea nr. 109 din 3 mai 2013